

การลดใช้พลังงานภายในอาคารกรมควบคุมมลพิษ

เรียบเรียงโดย ขนิษฐา อูปพงษ์
ส่วนน้ำเสียอุตสาหกรรม

ในปัจจุบันโลกได้ประสบปัญหาภัยทางธรรมชาติหลายเหตุการณ์ อันเนื่องมาจากภาวะโลกร้อนที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นการตัดไม้ทำลายป่า การใช้ทรัพยากรอย่างไม่รู้คุณค่า การสร้างโรงงานอุตสาหกรรม โดยกลไกที่จะสามารถลดภาวะโลกร้อนมีด้วยกันหลายวิธี ซึ่งสามารถปฏิบัติได้ในชีวิตประจำวัน เช่น ลดการใช้พลังงานเชื้อเพลิงและลดการใช้พลังงานไฟฟ้า เป็นต้น โดยกรมควบคุมมลพิษได้ตระหนักถึงความสำคัญของการลดใช้พลังงานและการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้พลังงาน เพื่อเป็นแบบอย่างและช่วยในการลดโลกร้อน ซึ่งการลดใช้พลังงานและการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้พลังงานจะให้เกิดผลสัมฤทธิ์ยิ่งขึ้นไปนั้น ต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และบุคคลที่ปฏิบัติงานในกรมควบคุมมลพิษทั้งหมด เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมและตระหนักถึงความสำคัญในการประหยัดพลังงานของบุคลากรของกรมควบคุมมลพิษในทุกระดับ และก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการใช้พลังงานของบุคลากรของกรมควบคุมมลพิษให้เป็นผู้รู้คุณค่า ใช้อย่างคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด

ในการดำเนินงานที่ผ่านมาของกรมควบคุมมลพิษได้จัดทำแผนปฏิบัติการลดใช้พลังงาน กรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 – 2560 โดยประกอบไปด้วยกลยุทธ์ที่สำคัญ 3 ประการ ได้แก่ กลยุทธ์ที่ 1 การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน กลยุทธ์ที่ 2 การสร้างจิตสำนึกและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรให้มีการประหยัดพลังงาน และกลยุทธ์ที่ 3 การติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการลดใช้พลังงาน และกำหนดมาตรการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของหน่วยงานภายในกรมควบคุมมลพิษจากแผนปฏิบัติการลดใช้พลังงานฯ ซึ่งประกอบด้วย 1) การมีผู้ดูแลรับผิดชอบด้านการประหยัดพลังงานระดับ สำนัก/กอง/ฝ่าย ประจำพื้นที่ 2) การปิดไฟในเวลาพักเที่ยงและปิดไฟห้องน้ำในเวลาที่ไม่มีการใช้งาน 3) การลดภาระการทำงานของเครื่องปรับอากาศ โดยปิดประตูและหน้าต่างให้สนิทขณะเปิดเครื่องปรับอากาศ และลดช่องทางอื่นที่ทำให้สูญเสียความเย็น หรือหลีกเลี่ยงการใช้อุปกรณ์ที่เป็นแหล่งกำเนิดความร้อน เช่น หม้อต้ม เต้าไฟฟ้า กระจกไฟฟ้า หม้อหุงข้าว หรือการทำอาหาร 4) การปิดจอภาพคอมพิวเตอร์เมื่อไม่ได้ใช้งานเกิน 15 นาที และตั้งให้คอมพิวเตอร์เข้าสู่โหมดสลีป หรือดับเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ไม่ได้ใช้งานเกิน 30 นาที 5) มีการรณรงค์การประหยัดพลังงาน โดยใช้สื่อประชาสัมพันธ์ เช่น การติดโปสเตอร์ หรือสติ๊กเกอร์ โดยได้จัดตั้งทีมงานตรวจประเมินการปฏิบัติตามมาตรการประหยัดพลังงาน ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากทุกสำนัก/กอง/ฝ่าย โดยแบ่งออกเป็น 4 ทีม เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตรวจประเมินการปฏิบัติตามมาตรการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของหน่วยงานภายในกรมควบคุมมลพิษ แบบสุ่มเป็นประจำ 2 ครั้งต่อเดือน ซึ่งจากสุ่มตรวจนั้น พบว่า หน่วยงานส่วนใหญ่ดำเนินการตามมาตรการที่กำหนด

จากมาตรการลดใช้พลังงานข้างต้นนั้น กรมควบคุมมลพิษ พบว่ามีปริมาณการใช้ไฟฟ้าลดลงอย่างชัดเจน ทั้งนี้ ได้เปรียบเทียบปริมาณการใช้ไฟฟ้าของกรมควบคุมมลพิษ ตั้งแต่เดือนมกราคม 2555 – ธันวาคม 2559 เพื่อแสดงแนวโน้มปริมาณการใช้พลังงานไฟฟ้าตั้งแต่ยังไม่มีมาตรการประหยัดพลังงาน จนเริ่มมีการเปลี่ยนระบบปรับอากาศของกรมไปใช้ระบบ VRF (Variable Refrigerant Flow System) ในเดือนกุมภาพันธ์ 2557 ร่วมกับการเปลี่ยนอุปกรณ์ให้แสงสว่างเป็นอุปกรณ์สมรรถนะสูง ตั้งแต่ปลายปี 2558 รวมทั้งการดำเนินงานตามมาตรการประหยัดพลังงาน พบว่าประสบความสำเร็จเป็นอย่างสูง โดยปริมาณการใช้ไฟฟ้าของอาคารกรมควบคุมมลพิษมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ดังกราฟที่ ๑

กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณการใช้ไฟฟ้า (หน่วย) รายเดือนของกรมควบคุมมลพิษ ระหว่างปี 2555 - 2559

โดยกรมควบคุมมลพิษและบุคลากรของกรมควบคุมมลพิษจะยังคงปฏิบัติและดำเนินการลดใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการลดภาวะโลกร้อนและเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติการใช้พลังงาน